

Vakavuus jäi sotaan, ilo yritykseen

"Sieltä se pelle tulee, sanottiin usein. Minua se ei häirinnyt, muita kylläkin", naurahtaa Kurt Wikstedt, Nokia Elektronii-
kan pitkäaikainen johtaja. Pelleksi hän ryhtyi kun viisivuotisen sotakokemuksen jälkeen ei monia asioita enää voinut ottaa vakavasti. Se ei estänyt Nokia Elektronii-
kan kasvua Suomen elektronikkateolli-
suuden kärkiyritykseksi. Nokia Datassa, jossa jatketaan Elektronii-
kan tietotekniik-
kabisnestä, leijuu vieläkin Kurren veitikka-
maisutta.

Teksti: Terhi Ogbeide
Kuvat: Outi Kuusela

Mutaman eläkevuoden jälkeen Kurre Wikstedt käväisee entisten työtovereidensa kesellä. Hänhän on aina ollut keskellä.

"Kun vuonna 1963 tulin Nokian tietotekniikkabisneksen vetäjäksi, minulla oli parinkymmenen vuoden kokemus teollisuudesta. Minulle sanottiin, että istu tuohon nurkkahuoneeseen ja tee strategiset päätökset niin kyllä organisaation asiantuntijat hoitavat loput. Mutta mitä inspiraatiota siitä saa, jos istuu koko ajan nurkkahuoneessa! Inspiraatiota saa vain omasta organisaatiosta ja asiakkailta, joita ilman ei ole mitään", hän puuskahtaa.

Siksi hän oli jatkuvasti liikkeellä, kyseli, kuunteli, pilaili, halaili, piikitteli tai kiroili pahemman kerran. Manailu oli imartelevaa:

"Wikstedt on huomannu mut niin että se haukkuu jo!"

Kurren vanha kaveri ja autonkuljettaja Kalevi Grönroos kertoo miten Kurre hoiti koko ajan suhteita. Alkaen siitä, että heidän kaksin matkatessaan hän istuutui aina etupenkille ja koko matka puhuttiin. Aina oli aikaa kuulumisille ja hauskanpidolle. Vaikka Kilon tietokonetehtaalla käydessä hän varasi aina aikaa jutellakseen luottamushenkilön kanssa.

"Asioita ei tarvinnut selvittää virallisissa kokouksissa, kun liikkui tarpeeksi", Kurre toteaa. "Kerran viikossa kävin yhtymäjohtajan kokouksissa raportoidessa tilanteen enkä koskaan tarvinnut kirjallisia tiedotteita, kun sain tarpeelliset tiedot organisaatiota kiertäessäni", hän sanoo yläpeästi.

"Minun aikani valittiin aina halvimmalla mahdollisella", Kurre virnistää kokeillessaan entisessä työhuoneessaan Laaksosen Teron pehmeitä tuoleja.

"Nokian yhtymäjohtajana olen käynyt haukkumassa huonekaluja", Kurre sanoo. Hän myöntää, että haluaisi vielä tehdä töitä. Vaan kun hänelle on tullut toimeksiantoja, jotka olisivat vieneet liikaa aikaa golfpeluulta, hän ei ole suostunut. Kalenterissa on nykyään sekuntiaikataulun asemasta enää tuntiaikataulu.

Paavo Haavikko valitsi Kurt Wikstedtin aikoinaan sadan suomalaisen vaikuttajan listalle sillä perusteella, että hän vaikutti merkittävästi suomalaisen elektronikkateollisuuden syntyyn. "Se oli paha juttu", Kurre Wikstedt sanoo. "Kun sellainen asia ei ole yhdestä ihmisestä kiinni. Kunnia on koko organisaation."

Johtajakoulu sodassa

Asiakkaiden luona Kurren arvaamattomat tokaisut saivat joskus aikaan hämminkiä. Niistä toettiin, kun todettiin, ettei hän vakavissaan. Kalevi Grönroos kertoo kuinka kerrankin eräässä isossa tehtaassa vieraillessaan Kurre oli ensi töikseen tiedustellut heitä vastaanottaneelta tehtaanjohtajalta, onko paikkakunnalla päivätansseja. "Kun Kalevin pitäisi päästä sinne" hämmäntyneinä johtajat valittelivat, ettei täällä, mutta että lähimmässä kaupungissa...

"Periaatteessa yritykselle olisi ollut parempi, jos olisin ollut fiksu ja arvokas", Kurre arvelee. Mutta "arvokkuus" jäi jatkosodan etulinjaan, jossa hän, nuori luutnantti, toimi viisi vuotta tykistön tulenjohtajana. Se oli johtajakoulu, jossa haavoittui sielu ja ruumis.

"Sodasta puhun vain niiden kanssa, jotka siellä ovat olleet", hän, sittemmin reservin majuri, sanoo. Mutta suostuu lopulta kertomaan, että juuri siellä hän oppi, miten tärkeää on saada jokainen ihminen motivoitumaan. Ihminen täytyy saada tuntemaan, että on rohkea, vaikkei olisikaan.

Saada motivoitumaan

Sama meininki on yrityksessä edelleen. Itse itsensä motivoivia arvostetaan. Olosuhteet yritetään järjestää tukemaan heitä. Pyritään mutkattomuuteen, spontaanisuus sallitaan, on liikkumatilaa ihmisille ja ajatuksille.

Kaikki lähtee niin yksinkertaisesti asiasta kuin työajasta. "Viralliset työajat ovat aina olleet

olemassa, mutta Nokian elektronikkabisneksessä on aina ollut töissä pioneeriporukkaa, joka ei ole tunteja eikä minuutteja laskeutunut. Periaatteessa tiedetään aina, ketkä vievät firmaa eteenpäin. Hehän tekevät työnsä, milloin parhaaksi katsovat", Kurre sanoo.

Hän kertoo tähänneensä johtamisessaan jatkuvuuteen. "Riskkejä pitää ottaa ja kunnianhimoa pitää olla, mutta minä olen ollut aina hallittujen riskien kannalla. Olen halunnut turvata jatkuvuuden. Minun aikani ei irtisanottu ketään siksi ettei olisi töitä. Tärkein investointihan on ihminen. Hänellä pitää olla turvallisuuden tunne", hän perustelee.

Rehelliisyys arvossa

Kurre Wikstedt sanoo arvostavansa rehelliisyyttä, asiantuntemusta ja lojaalisuutta. Rehelliisyyttä arvostavat kaikki. Bluffaajat ovat sietämättömiä. Epärehelliisyys tulee bumerangina takaisin.

Asiakkaalle on sanottava suoraan kuinka hänen kannaltaan tärkeät asiat ovat ja henkilöstön pitää olla tilanteen tasalla koko ajan, ikävänkkin. Mitä aiemmin ikävästä asiasta saa tietää, sitä helpompi tilanteesta on elää ja etsiä ulospääsyä. Jos uutinen tai suunnitelma on hyvä, innokkaimmin se toteutetaan alussa.

Lojaalisuuden edellytys on, että mielipide sanotaan rehellisesti. Jees-miehillä ei tee mitään. "Nokian ihmisillä on aina ollut paljon mielipiteitä ja ne on sanottu suoraan", Kurre toteaa ja kertoo käyttäneensä sitä hyväkseen. Asiakkaiden kanssa juhlitun illan jäl-

keen saattoi aamulla väsyttää viettävästi. Niiksi aamuiksi järjestettiin neuvottelu, jossa mielipiteiden vaihto oli niin kiivasta, ettei nukahtamisvaaraa ollut.

Uusi ura — urheilu

Nyt, eläkeläisenä, hänen päivänsä täyttyvät jäsenyyksistä ja puheenjohtajuuksista yritysten ja yhdistysten hallituksissa ja tapahtumissa. Ja golfista. "Sen harastuksen aloin ensimmäisenä eläkepäivänäni 1.4.1985 enkä ole voinut lopettaa. Golf on kuin tauti. Se on kaikkea muuta kuin leikkiä." Golfin perässä Wikstedt siirtyvät talviksi Espanjaan.

Millaista oli jäädä eläkkeelle? "Se oli kova isku. Oli hirveän vaikea yhtäkkiä myöntää, että palveluksiani ei enää tarvita. Panin mielessäni viimeiseen asti hanttiin eläkkeelle jäämistä vastaan. Arvomaailmakin piti järjestellä aika tavalla uudelleen. Aikaisemminhan minulla oli sekuntiohjelma, nyt enää tuntiohjelma. Kuljetuksiin piti oppia varaamaan aikaa, kun ei ollut enää autonkuljettajaa. Aiemmin en tiennyt mitään odottaminen on. En jonottanut edes Neuvostoliitossa. Nyt joudun jonottamaan ja se on hankalaa kun olen niin kärsimätön."

Oletko katkera? "Olen. Nythän valitetaan sitä, että ihmiset jäävät liian varhain eläkkeelle ja ovat taloudellinen rasitus. Kyllä minä haluaisin tehdä vielä töitä. Mutta lopetetaan jo tämä eläkeläisistä puhuminen. Minä en halua, että sitä sanaa enää mainitaan." Mikä sitten haluat olla? "Insinööri." ●